

KRALJEVINA SRBA, HRVATA I SLOVENACA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

INDUSTRIJSKE SVOJINE

KLASA 68 (1)

IZDAN 1. DECEMBRA 1923.

PATENTNI SPIS BR. 1572.

Stefan Nemeth, Novi Vodmat, občina Moste pri Ljubljani.

Alarmujoča priprava pri ključavnicah.

Prijava od 15. novembra 1921.

Važi od 1. marta 1923.

Pravo prvenstva od 11. septembra 1921. (Dan izlaganja izuma na Ljublanskem velikom sajmu).

Dosedaj znane alarmujoče priprave pri ključavnicah v slučaju vloma potom ponarejenih ključev ali vetrihov, imajo nedostatek, da so komplicirano zgrajene in da se dajo s težavo namestiti, vsled česar postajajo predrage, ne da bi nudile temu primerno izdatno in zanesljivo varnost, ker se vsled svoje kompliciranosti rade pokvarijo, ali pa zahtevajo od svojega posestnika mehanične ali elektrotehnične sposobnosti, katerih nima vsak človek.

Drugače je s pripravo predležčega izuma, katera se da namestiti v vsako vratno ključavnico in je jako priprosto sestavljena, ker sestoji iz malo enostavno izoblikovanih delov, vsled česar je njena trajnost enaka oni zapornih delov ključavnice, in ravnanje z isto ne dela težkoč nobenemu ljiku.

V sliki 1 v pogledu od strani z delom odvezto pokrivalno ploščo, in v sliki 2 v pogledu od spredaj z deloma odvezto sprednjo steno ključavnice, predstavljena priprava sestoji iz dvoročnega okoli v pokrivalni plošči pritrjene osi 1 vrtljivo nameščenega vzvoda 2, ki nosi na enem koncu vilice, v katerih je nameščen v navpični smeri premakljivi svornik 4, kateri se vodi potom v pokrivalni plošči ključavnice pritrjenem nastavku 3 in v spodnjem delu okvirja ključavnice. Svornik 4 se naslanja na vilice vzvoda 2 s svojim vozlom 5, na katerega se opira s svojim spodnjim delom vdarna vzmet 6, čije gornji del se opira ob nastavek 3. Zgoraj iz nastavka 3 moleči del svornika je opremljen z zarezo, v katero

prijemlje zaviti konec zapaha 7, ki je v podolžni luknji 8 vodoravno premakljiv na šteklu 9: ta šteklo je pritrjen v pokrivalni plošči ključavnice in premikanje zapaha se vodi še med nastavkoma 3 in 10. Potezna vzmet 11, pritrjena na eni strani na osi 1 in na drugi strani v luknji 12 zapaha 7, poteza zaviti konec zapaha v omenjeno zarezo svornika, 4. Zapah 7 sega s svojim nasprotnim koncem v krog, v katerem se suče brada ključa pri odpiranju in zapiranju zapornega zapaha ključavnice, in se polega pri tem opravi v primerno oblikovano zarezo, ki se nahaja v bradi ključa. Ta zareza mora biti raznolika in temu primerno mora biti izoblikovana tudi dotični del zapaha 7. Naloga zareze je ta, da se onemogoči ali vsaj otežkoči ponarejenje ključa.

Ako bi se skušalo odpreti ključavnico s ponarejenim ključem ali vetrihom, čijega brada nima take zapahu 7 prilagajajoče se sareze, tedaj zadene brada pri vrtenju ponarejenega ključa ali vetriha ob poševno izoblikovani del zapaha 7 in ga odrine, vsled česar zapusti zaviti del zapaha zarezo na svorniku 4; vsled tega se sproži vdarna vzmet 6 in svornik vdari nizdol, pri čemur zadene njegov spodnji ošpičeni konec na vžigalno snov ponvice, katera je svrhishodno pritrjena v predalčku 13; vsled vdarca eksplodira vžigalna snov in povzroči alarmujoči pok. Vžigalne ponvice se uporabljajo v takozvanih ostrašljivih samokresih, niso nevarne, in so na prodaj v trgovinah.

Vspostavitev priprave se izvrši na ta način, da se obrne pravi ključ v ključavnici, pri čemur zadene brada ključa ob vilicam nasproti ležečo zakrivljeno roko vzvoda 2, katera se je premaknila ob sproženju svornika 4 v krog, v katerem se vrti brada ključa; brada zavrti vzvod na prejšnje mesto, vsled česar privzdigne viličasti konec vzvoda svornik 4 stisnivi vdarno vzmet 6. Pri tem se svornik 4 vjame s svojo zarezo v zaviti konec zapaha 7, stoječega pod včinkovanjem potezne vzmeti 11. Samovoljno gibanje vzvoda 2 okoli njegove osi je preprečeno po zarezah na obeh straneh svornika 4, v katerih so položene vilice vzvoda.

Predalček 13 se porine skozi odprtino v sprednji steni ključavnice; njegov podaljšani okroglo izoblikovani del 14 služi kot vodilo v odgovarjajoči luknji spone 15, pritrjene z zakovicami ali vijaki na sprednji steni in na okvirju ključavnice. Polkrožni iznimek 16 v sprednji steni predalčka služi zato, da se ga z zakrivljeno žico ali žebljem potegne po potrebi ven.

PATENTNI ZAHTEVI:

1.) Alarmujoča priprava pri ključavnicah, označena s tem, da je na ključavnici prirejen pokalni naboj ali kaj enakega, na ta način, da se pri uporabi ponarejenega ključa, vetriha ali kaj enakega, sproži vdarni svornik, kateri zadevlja naboj.

2.) Alarmujoča priprava po zahtevu 1.), označena s tem, da je prisilno tekoče premakljivi zapah (7) tako prirejen, da drži pri uporabi pravega ključa udarni svornik (4) v višini in istega sproži, ako je zapah zadet od ponarejenega ključa ali vetriha.

3.) Alarmujoča priprava po zahtevu 1.) ali 2.), označena s tem, da se vodi udarni svornik potom nastavka 3, pritrjenega v pokrivni plošči ključavnice, in spodnjega okvirja ključavnice.

4.) Alarmujoča priprava po zahtevu 1.) ali sledečih, označena s tem, da je dvoročni vzvod (2) prirejen tako vrtljivo okoli osi (1), da more njegov konec, ki objema svornik (4), tega privzdigniti, ako se drugi vzvodov konec, kateri sega pri sproženem vdarnem svorniku v progo ključeve brade, potisne z zadnjo doli.

5.) Alarmujoča priprava po zahtevu 1.) ali sledečih, označena s tem, da je del zapaha (7), kateri sega v krog, opisan od ključeve brade, tako oblikovan da pusti neovirano mimo pravi ključ, opremljen s odgovarjajočo zarezo.

6.) Alarmujoča priprava po zahtevu 1.) ali sledečih, označena s tem, da je na okvirju ključavnice pritrjena kambra (15), v katero se porine skozi odprtino v spreduji steni za sprejetje pokalnega naboja določeni predalček (13).

Fig. 2

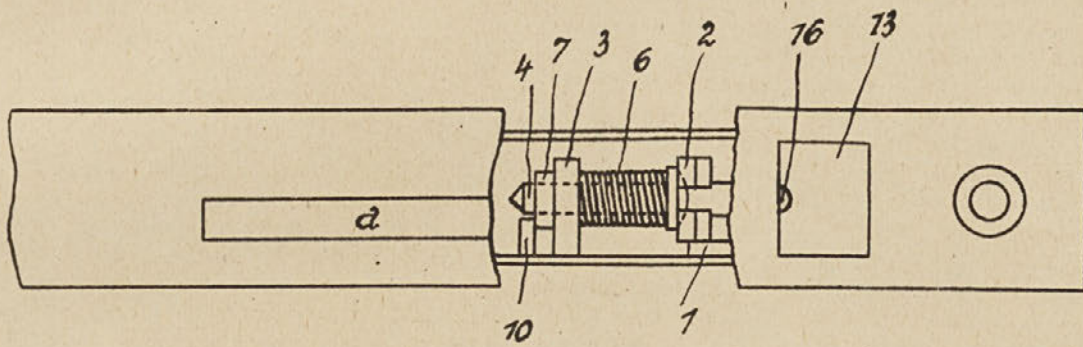

Fig. 1

